

A mongol nép ünnepe

Negyvenhárom évvel ezelőtt, 1942. november 26-án kiáltotta ki Mongólia Nagy Népi Huralja a Mongol Népköztársaságot. A mongol nép 1921-ben, a lenini forradalom egyik örököséül feltek idegen elnyomói ellen és kivívta függetlenségét, szabadságát.

Ettől kezdve a világ népei nagy érdeklődéssel figyelték, mi történik az új államban? Ez volt a kérdés: sikerül-e a mongol népnek felemelnie országát a legsötétebb feudalizmusból — átugorva a kapitalizmust is — a szocializmusba? Jogos volt a kétely, hiszen Mongólia gazdaságilag, műszakilag végtelenül elmaradt volt. Ráadásul a társadalmi elmaradottság sem kedvezett a forradalmi erők gyors érvényesülésének.

Mongólia népe — a Szovjetunió sokoldalú, testvéri támogatásával — legyőzte a legyőzhetetlennek látszó nehézségeket. Letelepítettek az egykori nomád pásztorkorok. Irástudás, mind magasabb fokú kulturálódás néppé fejlődött a mongol nép. Városokat alapított, ipari központokat létesített, fejlesztette gazdasági életének minden szektorát. Kivirágzott tudománya, művészete, s alig valamivel több, mint egy emberöltő alatt virágzó országgá vált. Fejlődő mezőgazdasága van, jóléti állatgyógyászattal, és sokrétű speciális iparral rendelkezik. Ez az egykor oly végtelenül elmaradt ország a szocialista országok testvéri segítségével rohamos léptekkel a haladó nemzetek közé emelkedett. A mai Mongólia mindezt ott van, ahol a békét védik, ahol a társadalmi haladás ügyét, a népek barátságát és haladását szolgálják.

F. M.

KGST ülészek

● Moszkva (TASZSZ)

A KGST külkereskedelmi állandó bizottsága november 21-től 24-ig Moszkvában megtartotta ülészekét. Az állandó bizottság elfogadta az 1968. évi munkatervet és megvitatta a KGST-országok és Jugoszlávia együttműködésének kérdését a külkereskedelemben területén.

Algériai-kongói közeledés

● Algír (MTI)

Algéria és a kinshasai Kongó pénteken megújították diplomáciai kapcsolatát, amelyek 1964-ben Csombe miniszterelnöksége idején szakadtak meg. Martin Ipoto, Kongó új nagykövete átadta megbízólevelét Bumedien algériai elnöknek.

Francia nyilatkozat a dollárügyben

● Párizs (MTI)

A francia kormány szombaton hivatalosan visszautasította azt a vádat, hogy Franciaország felelős a font és a dollár nehéz helyzetéért.

Gorse ezt a nyilatkozatot azt követően tette, hogy Nagy-Britanniában és az Egyesült Államokban franciaellenes kampány indult.

Mozgósítás Cipruson

Rendkívüli ülés a Biztonsági Tanácsban

● Nicosia (MTI)

Hírügynökségi jelentések szerint a Ciprusi Köztársaságban növekszik a feszültség. A péntek esti órákban a szigetország három városában robbantak bombák. Makariosz ciprusi elnök elrendelte a szigetországot valamennyi tartálékosának mozgósítását.

A pánik elkerülése végett ezúttal a szokástól eltérően a mozgósításról szóló rendeletet nem a rádió útján közzétették a lakosságnak.

A Reuter ankarai tudósítója arról ad hírt, hogy Törökország és Görögország között pénteken

a késő éjszakai órákban megzakadt a vasúti forgalom.

Egy AFP-jelentés arról számol be, hogy a Földközi-tenger térségében három amerikai repülőgép-anya hajó tartózkodik.

Az Egyesült Államokban a hírt hivatalosan is megerősítették, de azt állították, hogy a három repülőgép-anya hajó ott tartózkodása „teljesen véletlen és nem függ össze a ciprusi válsággal”.

● New York (MTI)

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa szombatra virradó éjjel rendkívüli ülésre ült össze, hogy megvizsgálja a Cipruson kialakult súlyos helyzetet.

Az ülésen először Zenon Rosszidesz, a Ciprusi Köztársaság képviselője szólt fel. Kijelentette, hogy

a Ciprusi Köztársaságot a katonai megszállás veszélye fenyegeti

és kérte a Biztonsági Tanácsot, hogy siessen a katonai hatalommal nem rendelkező kis szigetország védelmére.

A Biztonsági Tanács szombaton hajnalban, magyar idő szerint 4.50 órakor, megszakította munkáját, majd 8.21 órakor ismét összejött.

A Biztonsági Tanács tagjai egyöntetűen felhívást hagytak jóvá.

Ez felszólítja a ciprusi vitában érdekelt feleket, hogy tartózkodjanak minden olyan lépéstől, amely súlyosbíthatná a helyzetet és a békét fenyegetné. A felhívás támogatásáról biztosítja U Thant ENSZ-főtitkárnak a ciprusi válság békés rendezését célzó erőfeszítéseit.

Támadnak a partizánok a Mekong deltájában

● Saigon (MTI)

Dél-vietnami szabadságharcosok szombaton hajnalban megtámadtak egy dél-vietnami katonai tábornok, Saigontól 112 kilométernyire északra. A támadás a Kam-bodzsával határos Phuoc Long tartomány fővárosa, Phuoc Binh közelében zajlott le, és a dél-vietnami kormány szóvivője szerint lehetséges, hogy bevezetője egy újabb partizán-akciónak a fontos Loc Ninh ellen. Loc Ninh ugyancsak a közelben fekszik, és körülbelül egy hónappal ezelőtt a dél-vietnami háború egyik legna-

gyobb csatája zajlott le birtoklásáért.

A dél-vietnami szabadságharcosok szombaton — a száraz évszak kezdete óta első ízben — támadások sorozatával ismételték jelenlétüket a Mekong deltavidékén is.

Az AP jelentése szerint 19 véres összecsapás és támadás jelezte a partizánok támadóakcióinak erősödését. A kora hajnali órákban megkezdett támadások zöme aknátűzést indult. Harmannégy személy meghalt, 144 megsebesült a támadásokban.

Jugoszlávia fölött is „repülőlárgyak?”

● Belgrád (MTI)

Jugoszlávia felett is feltek az utóbbi napokban oly sokat emlegetett titokzatos és fényes ismeretlen repülő tárgyak. Montenegróban két helyen is látták a repülő tárgyakat. A komoni hegy fölött — több paraszt egybehangzó állítása szerint — az ismeretlen tárgy olvan alacsonyan szállt, hogy tüzelő fákát gyújtott meg. Illetékes jugoszláv szervek ezzel kapcsolatban csak annyit jegyeztek meg: tény, hogy a parasztek által mondott időpontban valóban olyan nagy erdőtüz keletkezett ezen a hegyen, hogy csak 24 óras harcra sikerült megfékezni. A tűz okát azonban még kutatják.

Montenegró más részében. Ivangrad környékén több ember szabályosan köröket leíró testet látott, amely változtatta magasságát, majd hirtelen elszállt. A Duna mellett, a kelet-szerbiai Golubac gőmb alakú testet láttak, amelyik sokkal nagyobb sebességgel száguldott, mint a sugárhajtású repülőgépek.

Pristinában, a nagyrészt albánok lakta Koszovó Metohija autonóm tartomány fővárosában ugyancsak állítja mintegy száz ember.

Az ismeretlen repülő égitestet emberek tucatjai látták az utóbbi néhány napban Zágráb, Belgrád és Jugoszlávia más részei felett is.

A találgatás tehát Jugoszláviában is megkezdődött: honnan jöttek és mit akarnak a titokzatos repülőtestek. (MTI)

Varsó

A hivatalos látogatáson Lengyelországban tartózkodó Erlander svéd miniszterelnök pénteki sajtóértekezletén kijelentette: az összes érintett fél részvételével tárgyalásokra van szükség a vietnami kérdés békés rendezéséhez. A tárgyalásokhoz vezető első lépésként be kell szüntetni a bombázásokat és a hadműveletek eszkálcációját. A lengyel-svéd megbeszéléseken megvitatták az európai biztonság problémáival foglalkozó értekezlet összehívásának kérdéseit is.

Moszkva

Szombaton a Szovjetunió kormányának meghívására jemeni kormányküldöttség érkezett Moszkvába. A delegációt, amelyet Hasszán el Mekki külügyminiszter vezet, a vnuokvó repülőtéren Andrej Gromiko szovjet külügyminiszter, Matvej Zaharov marsall, a Szovjetunió honvédelmi miniszterének első helyettese és más hivatalos személyek fogadták.

Belgrád

Belgrádban szombaton közzétették a Jugoszláv Kommunista Szövetsége Központi Bizottsága november 23-án 8. plenáriusának határozatát az 1965 nyarán bevezetett jugoszlávai gazdasá-

Siklós János

Az Aranyhomok-part országában

6

Csendes tengerpart

Megnyúlt a nap sugara, elhagyta hegyesen szűrő erejét. Végére jár az utószézon is. A várnai strandon néhány napernyő maradt ottfelejtetten, nyári szolgálat után zománcbarnított tengerradiók hevernek a homokban. Üresek a szállodák, nyaralók, a nyitott ártókon a tétlen-unalom ásit az utcákra. Hulló falevelek neszeznek-forognak a szélben. Idősek, nyugdíjasok enyhelyre húzódnak, ráncos arcukat napnak fordítják; ez a meleg jó, a tenger melletti júliusi hőseget már nem bírják.

A karcos, érdes homoknak éppen csak a teteje langyos, pokróc nélkül nemigen lehet napozni. Bög, zajong a partrakapó hullám, s a szél zavarja a vizet, kilódul mint kiöltött nyelv, azután visszasurran, helyet ad a másik érkezőnek. Hiedeg a víz, fűrdni nem érdemes. Maya, a tolmácsunk azt állítja, hogy ilyenkor még kitűnő a tenger, csak az első pillanatban érzi az ember, hogy október végén járunk.

Előre megy Maya és néhány méternyi gyaloglás után elborítják a harsogó hullámok, a feje villan elő egy-egy magas víztoraj elsimulásával. Utánamegyünk, játékosan viaskodunk a fel-

borzolt, sodró vízzel. Elég ebből egy negyedóra... A Napra néző öregek csóválják fejüket, vizes bőrünk láttán hidegrázósan megboroznak.

— Ezek északiak, nekik ez már meleg víz — mondják egymásnak, amint elsi-etünk előttük.

Nem szólunk semmit. Megyünk a szobánkba.

Sétálunk a part mentén, valójában alig van már látnivaló. Ez a szép, elegáns tengeri panoráma igazán akkor csillog, amikor barnabőrű emberek nyüzsgönek, autók futkosnak az utakon, bazárosok és árusok ajánlják portékájukat, s a hangos-vidámság zenebonája tölt be itt mindent.

— Estére azért elmegyünk a Karamba — egyeztünk meg a kísérőikkel.

Érdekes mulató a Karám, vagy Akol, nem is tudom melyik a pontosabb magyar fordítás. Valamiféle egzotikum ez európai turista számára. Sűrű cserjék között hanyatló úton juhakolig jutunk el: bárányok, birkák begetnek, s számar ténfereg közöttük. A juhodálytól kilinduló félkör alakú magas szín, subadarabokkal fedett lócák, padok között állnak az asztalok. Kovácsfűjtatára emlékeztető tűzhely áll a középpontban, előtte földre vetett juhírha, sámlí nagy-ságú asztalok. A vendégek a földön ülve fogyasztják az ételt. Szép kis bárányt formájával. Utánamegyünk, játékosan viaskodunk a fel-

re pirult gusztusos pecsenyét. A félkör alakú akollal szemben a zenekar serénykedik.

A mellettünk levő hosszú asztal üres. Nem ül oda senki, pedig sok a vendég. Honnan jöttek? Indiai diákok, egyetemisták... Néhány perccel 10 óra után megoldódott a rejtély: a juhakol előtt lassú, méltóságteljes léptekkel jött népes kísérelével Indira Gandhi aszszony, India miniszterelnöke. Elfoglalták a fenntartott asztalt. S most már nem volt nehéz kitalálni, hogy miért ez a mi asztalunk, ahol most ülünk. Dicsértük vendéglátóink figyelmességét. A zenekar bolgár népdalokba kezdett, ügyes táncosok léptek ki a homályból, kitudó műsorral szórakoztatták a magas vendéget. Egyszer csak a műsor végeztével a zenekar rázendített a „Hej cigány”-ra, azután a „Kék nefelejs” következett, meg „A vén cigány” és „Az a szép, az a szép”. Talán nem jól hallok. De a többiek már dűdöltek körülöttem.

— Na nézd csak, akár ott-hon!

India miniszterelnökének ilyen betyáros-magyaros cigányjátékát muzsikálnak Várnában. Nem is hittem volna, ha saját fülemmel nem hallok. Sorjáznak a nóták, előkerül a „János bácsi szokoresz...”

— Micsoda meglepetés! — mondja Vonsik Gyula, delegációnk vezetője.

— Ez a második — nyugtázom.

A hét elején Szófiában elmentünk vacsorázni a Budapesti Étterembe és egyszerű csak rámszó a pincér:

— Mi tetszik, Siklós elvtárs?

Nézem a pincért. Ez szegedi ember!

— Megismer ugye? A Hágiból...

— A miniszterelnök asszonytól jobbra, az asztal végén szakállas, turbános, hosszú szoknyaszerű, nemzeti viseletbe öltözött férfi, figyelő feltűnően asztalunkat. Reszteltem viszonzni az érdeklődést, az is megfordult a fejében, hátha valamiféle keleti mágus. Nehogy meg-hipnotizáljon!

— Nagyon figyel az a pasas — szólók a többieknek!

— Mi baj lehet velünk?

Végülis megoldódott a rejtély, amikor a miniszterelnök asszony és kísérete indulásra készülődött. A turbános indus asztalunkhoz lépett, s tolmácsunkra szolt angol nyelven:

— Mondja kisasszony, nem ismer meg engem?

— Bocsánat, de, de...

— India katonai attaséja vagyok.

— Bocsásson meg, most már megismerem. Elnézést kérek, de... de ebben az öltözkében még nem lát-tam.

— Nem történt semmi. Mondja meg kérem, a mának és a papának, hogy a jövő hét elején jelentkezem.

A katonai attasé ezzel a miniszterelnök asszony után sietett.

— Mi volt ez? — kérdeztük a tolmáctól.

Zavartan nevetett.

— Ez a katonai attasé Prágában teljesít szolgálatot. Ő látja el onnan az összes szocialista országokban működő indiai diplomáciai testületeknél ezt a munkakört. Ha Szófiába jön, nálunk lakik. Jól ismeri a szüleit... De én valóban nem ismertem meg ebben a turbánban.

Befejeződött a nap és vele együtt az a hivatalos munka, amely mezbiztatásunk volt. Derűs, kedélyes emberek a boldárok. Szeretik az életet, tudnak dolgozni, s lépten-nyomon éreztük, hogy barátaink, testvéreink. Érdemes elmenni hozzájuk látogatni, s nemcsak az Aranyhomok-partra, hanem az Aranyhomok-part országának minden részébe is.

Vége

Új arab csúcsértekezletet sürgetnek

● Rabat (MTI)

II. Hasszán marokkói király javasolta, hogy december első hetében tartsanak arab csúcsértekezletet Marokkóban.

Ahmed Szenusszi marokkói tájékoztatóügyi miniszter pénteken a sajtó képviselői előtt kijelentette: sür-gősnek tartja, hogy az arab vezetők a brit határozati javaslat elfogadása után tanácskozást folytassanak az alábbi három pontról: a miniszterelnök küldöttségével Szanaából Kairóba érkezett. Nyolc arab állam-ban tesz körutat, hogy ismertesse a Jemenben lezajlott legutóbbi eseményeket.

re, az izraeli erők haladéktalan, teljes és feltétel nélküli visszavonulásával; az Arab Liga átszervezése, hogy eredményesebbé váljék működése nemcsak a Közel-Kelet problémájával kapcsolatban, hanem általában politikai, diplomáciai és gazdasági téren is.

El Aini jemeni miniszterelnök támogatja egy új arab csúcsértekezlet egybehívására tett felhívást. A jemeni miniszterelnök küldöttségével Szanaából Kairóba érkezett. Nyolc arab állam-ban tesz körutat, hogy ismertesse a Jemenben lezajlott legutóbbi eseményeket.

MINDENFELŐL

sági és társadalmi reform egyes időszakos eszméleti politikai problémáiról.

Rawalpindi

„Pakisztán baráti kapcsolatokat igyekszik kiépíteni szomszédjaival, mindenekelőtt a Szovjetunióval” — jelentette ki Ajub Khán köztársasági elnök Rawalpindiben, egy pénteki tömeggyűlésen. Ami az indiai-pakisztáni viszonyt illeti — folytatta — mi jószomszédi kapcsolatokat törekszünk. A közkeleti kérdéssel foglalkozva leszögezte: Pakisztán a jövőben is minden segítséget megad az arab népeknek és támogatja álláspontjukat az ENSZ-ben és a Biztonsági Tanácsban.

Moszkva

Szombaton a Szovjetunióban földközi pályára jutatták a Kosmosz-193. jelzésű mesterséges holdat. A szputnyik berendezése kifogástalanul működik.

Koppenhága

A Dán Kommunista Párt lapja szombaton közölte a part november 18-19-én

sejtelt évi konferenciájának záróközleményét. A közlemény hangsúlyozza, hogy Dániában 1969-ben, amikor lejár a NATO-szerződés, ki kell lépnie a NATO tagjainak sorából és meg kell szüntetnie a dán-nyugatnémet katonai együttműködést. Dánia legyen semleges állam, amelynek sérthetetlen-ségét a nagyhatalmak szavatolják. Országunk — hangzik a közlemény — tegyen kezdeményező lépéseket abban az irányban, hogy ismerjék el az Odera-Neisse határt és az NDK-t.

Lagos

A Biafrai Köztársaság — a szakadár kelet-nigériai tartomány — kormánya szombaton kormánynyilatkozatot adott ki, s ebben visszautasítja az Afrikai Egységszervezet által kijelölt nigériai békéltető bizottság tevékenységét. A kormánynyilatkozat az AESZ-t „a reakcióeszközének” nevezi és kijelenti, hogy a szervezet által kijelölt bizottság tevékenysége — kudarcra van ítélve.